

Nr 542.

Av herr **Johansson** i Stockholm **m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 284, angående fortsatt verksamhet för hindrande och uppdagande av spioneri m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 284 föreslås att den fortsatta verksamheten för hindrande och uppdagande av spioneri m. m. skall övergå från den s. k. säkerhetstjänsten till en nyinrättad avdelning i statspolisen, ledd av statspolisintendenten, som i principiella frågor och frågor av större vikt skall rådföra sig med två särskilt utsedda, för medborgarsinne kända personer. Sådana avdelningar och råd bli lätt en stat i staten, som icke står under statsmakternas direkta kontroll, och vederbörande departementschefer kunna frånsäga sig ansvaret för dess verksamhet genom en hänvisning till detta råd. Då denna särskilda avdelning inom statspolisen får en synnerligen stor omfattning och tydligen kommer att övertaga en stor del av den ordinarie personalen från säkerhetspolisen måste man befara att många dåliga traditioner från denna skarpt klandrade institution flytta över i den nya. En verksamhet av detta ömtåliga slag bör stå under regeringens direkta kontroll genom vederbörande departementschef. Om det därutöver anses gagneligt med ett särskilt råd vid statspolisintendentens sida bör det enligt undertecknades mening icke vara ett tvåmannaråd, som nu föreslagits, utan ett råd som innesluter representanter från samtliga i riksdagen representerade politiska riktningar.

Beträffande de 200 säckar vanlig post och korsband och den stora mängd anteckningar om avlyssnade telefonsamtal m. m. som för närvarande finnas hos säkerhetspolisen föreslår Kungl. Maj:t att de brev och dokument, som icke efterfrågats och som icke äro av speciellt intresse, skola förstöras efter den 1 juli 1949. Trots att de frankerats i vanlig ordning skola de sålunda endast på särskild anfordran återställas till avsändaren eller adressaten, där dessa äro kända. Då övervakningen varit hemlig är det uppenbart att många avsändare icke veta att säkerhetspolisen lagt beslag på breven och att många adressater äro ovetande om brevens existens. Undertecknade anse därför att breven, med de av departementschefen anförda undantagen — försändelser som fortfarande ha militär betydelse, nazistiskt propagandamaterial och brev till tyska myndighetspersoner och ledande nazister — skola befordras till adressaten om denne är känd eller till avsändaren om denne finns angiven. Det återstående materialet torde vara av stort värde för de forskare som vilja granska säkerhetspolisens verksamhet och Sve-

riges allmänna politik under världskriget. Detta betydelsefulla material från säkerhetspolisens verksamhet bör enligt undertecknades mening icke förstöras, utan enligt riksarkivets förslag arkiveras och behandlas som andra arkivalier.

Med hänvisning till ovanstående hemställa vi,

att riksdagen vid bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 284 för sin del måtte besluta:

att statspolisintendenten i anförda verksamhet i sedvanlig ordning samråder med vederbörande departementschef;

att om något råd därutöver blir erforderligt detta får en mera allsidig sammansättning, samt

att de av säkerhetspolisen beslagtagna breven, med ovan anförda undantag, i möjligaste mån återställas till adressaten eller avsändaren och att anteckningarna beträffande avlyssnade telefonsamtal ställas till de avlyssnades förfogande, samt att materialet i övrigt arkiveras.

Stockholm den 28 maj 1946.

Gustav Johansson.

K. Senander.

Harald Johanson.
